

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1 pesseta trimestre
Fora	1'25 id. id.
Estranger	1'50 id. id.
Un número 10 céntims	

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
SABATERIA-VELLA 2-1.ª

ANUNCIS Y COMUNICATS
Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin
à la Redacció, se'n donará compte en lo Setmanari

Any 2.º

Dissapte 10 de Agost de 1895

BIBLIOTECA PUBLICA
GIRONA

Núm. 71

SECCIÓ GENERAL

Festa Poética de Santa Maria de Ripoll

ALS CATALANS

Avuy fa dos anys que fou novament consagrat y dedicat al culte de Deu Nostre Senyor lo gloriós Temple que bastiren los héroes de la Reconquista de Catalunya, oferintlo á la Santíssima Verge, en aquella vall montanyana hont juntantse 'ls dos rius nascuts del Pirineu ván á ensenyar á tot lo Principat que la fe, vinguda com la neu de lo més alt, ha de ser perpetua regor y manteniment dels pobles. Les passions humanes, excitades per danyosos errors, qual existencia sol permetre 'l Senyor per ensenyansa y humiliació de les mateixes nacions, convertiren en ruína aquell gloriós monument de la Religió y de la Patria, qu' en un dia inolvidable de la Nostra vida, sentintnos inspirats pel mateix! Deu y alenats per l' hermosa albada d' esperança que les promeses divines dibuixen pel creyent en l' horitzó, determinárem refer, á fi de que, en aquest temps de fe decayguda y quan la Patria está voltada dels més grans perills, vegès tot lo mou qu' encara 'ns queda empenya per retornar á la Mare de Deu son antich trono y á Catalunya sa casa payral, per ensenyar als Nostres compatricis lo camí de la restauració, de la dignitat recobrada y del verdader amor patri.

En aque... nehidada del Senyor y agradable á la Sobera... tot temps de nostra estimada Ca... era just, que tothom hi prei... sa pe... dreta per humi... se... guirém. La pieta... sede tant dignament o... verbal generositat de la fa...; l' opulencia del rich y l' óbol... lo faust del noble y la senzillesa del obrer; abiduria del arquitecte y l' habilitat del artista en totes ses manifestacions; la magnificencia del Episcopat, l' esplendor del sacerdoti y l' habit de penitencia del religiós; l' universal tribut d' un y altre hemisferi; tot rendí son homenatge d' amor y carinyo á la Verge de la Reconquista de Catalunya. Faltava no més la Poesía, de la qual s' es dit ab tota rahó qu' es filla del Cel quan canta 'ls amors purs y entona himnes en llahor de la Religió y de la Patria. Y no s' oblidá la poesia d' aquest deute concret ab Nostra Senyora de Ripoll y allá en les més altes regions del sentiment aná á buscar los inestroncables deus de l' inspiració pera formar grandíds y armónich cántich que saludás á l' alba esplendorosa nascuda en les valls del Ter y del Freser, teixint flayrosíssima garlanda hont ab les roses cullides en loés plans y montanyes de Catalunya s' unissen triades flors vingudes de les vores del histórich Tajo, del Rose abundós, del magestuós Tíber, del Arno gentil, del Rhin famosíssim, del clássich Illís y fins del extens Danubi. Les llengües llatines y les no llatines han respost al amorós convit que oportunament les enviárem y de la xamosa y aromática corona que ab tant hermoses flors s' es teixida, ne farem presentalla á la Verge Santíssima de Ripoll, si Déu hi dona sa benedició, lo propvinent día quinze del mes de Setembre, en que celebra l' Iglesia la festa del Dolç Nom de Maria, d' aqueix nom estimat que, unit al santíssim de Jesús, fou en tot temps la senyera de la Patria. En aqueixa diada, que vindrá á esser ditxós coronament de les festes de Consagració fetes l' any 1893, celebrarem de Pontifical, ab l' ajuda de Deu, en la gloriós Basílica Ripollesa, ahont acudirán ab ses creus y ganfanons y la multitud de llurs devots, les vehines Parroquies, á fi de dar major esplendor á la ceremonia. En l' Ofici s' predicará un sermó alusiu al objecte de la festa, y, acabada la missa, los Cavallers del hábit del Sant Sepulcre del Capítol de Barcelona, que hi assistirán en incorporació, inaugurarán lo monument dedicat al Comte Berenger IV, dit lo Sant, què vestí

l' mantell de la citada Orde, de la qual, y de les del Hospital y del Temple, rebé la cessió dels drets que 'ls pertanyían de possehir lo Reynalme aragonés en virtut del testament d' Alfons I lo Batallador,

Y á la tarde, voltats de tots los bons fills de Catalunya y de totes aquelles persones de bona voluntat que vajan á associarse á aquest acte d' amor filial tant grat á tots los católichs, oferirem á nostra excelsa Reyna aqueixa poética Corona que 'l princep y 'l menestral, lo sabi y l' obrer y fins l' humil estudiant han voltat d' hermosa pederia. Se llegirán les principals composicions que figuran en tant preciós llibre y la religiosa y patriótica festa s' acabarà cantantse ab acompanyament de nuda orquesta l' Himne de la Restauració y 'ls Goigs de Santa Maria.

Catalans, anem tots una vegada més á Ripoll. La Verge Santíssima 'ns hi espera; les mudes y eloqüents reliquies dels famosos Comtes y varons á qui hem retornat llur sepultura sian novament testimonis del amor patri qu' en nosaltres ressucita. Aném en aquella aygua pura del sentiment cristiá á trempar les nostres armes per lluytar ab inacable vigor ab l' impietat y l' indiferencia, cescadores de l' humanitat y ofegadores de la vida de les nacions. Y que l' sant alé de la Poesía, qu' en aquells moments farà reviure en nosaltres la flama sagrada de l' esperança, nos done á tots vallor per avançar y may desmayar en aquest camí de restauració, hont no solament nos toca aixecar denou los venerables monuments de la Patria, sinó també son esperit y ses costums y sobre tot aquella hermosa Fe que fou l' anima de la nostra grandesa.

Aném tots á Ripoll, menats per la llum del passat y confiats en l' esdevenidor.

De Nostre Palau de Vich, á 1 de Juliol de 1895, II aniversari de la Consagració de Santa Maria de Ripoll.

JOSEPH, Bisbe de Vich,
Administrador Apostólich de Solsona

Relacions entre l' agricultura y l' industria y compatibilitat de llurs respectius interessos.

Lo principi de la solidaritat es la gran palanca del progrés económic.

ROSSI.

La producció de les riqueses socials segueix lo mateix camí que la civilisació y se torna una obra essencialment colectiva per la influencia de la divisió del treball, quina aplicació es cada dia major en la industria.

Les lleys universals d' armonía que lluen en tots los ordes de la Creació, presentides ja á la antiguitat pel geni d' Aristótil quau afirma, en hermosa síntesis que s' ha conservat per tants de segles, que 'l mon es un obrador inmens en lo quin totes les criatures treballan solidariament pera obtindre llur perfeccionament, y corroborades en son aspecte científich pels filòsofs que donaren al dret sos fonaments naturals, trencant los vells motllos del *quod natura omnia animalia docuit* dels romans; han trobat la seva encarnació práctica en lo principi de la divisió del treball desde que la ciencia económica, despullantse de les seves primitives aficions al capital, s' ha sistematizat en les fonts pures de les ciencias socials.

Aquesta divisió del treball quin origen humá se troba en la inclinació innata de l' home á cambiar los serveys y 'ls productes ab altres que mellor satisfassin ses necessitats, te la seva primera manifestació en la diferencia de professions. Dintre d' una mateixa professió produheix grans subdivisions, les quines se descomponen en una munió de procediments arriant á estendre fins á aytal punt la aplicació fecundant d' aquell principi, que fins pera fer una senzilla agulla, com demostra Adam Smith en sos celebrats exemples sobre la divisió del treball, se reparteix lo treball en divuyt operacions.

les diferents maneres ab que l' home

aplica llur activitat á les coses materials pera satisfacer les seves necessitats constituhen la industria en general, quines branques principals son la Agricultura, la Industria y 'l Comerç. La Agricultura enclou tot lo que te per objecte lo conreu de la terra y la del bestiar útil pera augmentar y millorar sos produhits. La Industria transforma les materies primeres y les apropie als diferents usos de la vida, donantleshi un valer major del qui avans tenien. Lo Comerç se fa càrrech dels objectes de consum y 'ls proporciona al públich en lo lloch, temps, qualitat y quantitat convenients.

Aquesta senzilla divisió de la industria humana, prescindint de sa major ó menor exactitut, ha sigut la més generalment admesa pels autors, per esser axi mateix la més clara. Pero 'ls avensos de la ciencia económica, lo descubrimient de les lleys que regulen lo desenrotllo constant de la producció de les riqueses y 'l complicat organisme industrial de les societats modernes, han fet necessaries altres classificacions. Sense entretindre 'ns á estudiar tots los quadros de l' activitat humana que s' han proposat y dexant corre les discussions qu' ha promogut entre 'ls economistes la existencia de les denominades *industries inmaterialis*, com axi mateix les divisions proposades per alguns autors y seguides en les esposicions universals, hem de regonexer que la més racional, científica y que mellor respon á la naturalesa dels trevalls, es la que prenent per basa la classificació antiga en tres grans branques, hi afegeix lo grupo de industries estractives, que son las que traohen sos productes directament del sol com les mines, pedreras, etc, y la de transports, quin objecte es la translació dels productes d' un punt á l' altre.

Fet aquest bréu examen de la industria humana en les seves diferents combinacions, la primera idea que s' acut es l' enllás y conexio íntims que existeix entre elles, per manera que segons assegura en Baudri-llart, constituhen un sol y únich organisme, lo qui queda incompley y funciona malament, si n' hi arriba á faltar tant solzament una. Y ab rahó observan tots los economistes que malgrat la divisió del treball en les seves moltes y varies operacions, tendeix necessariament á la unitat més perfecte. Realment, diu Mr. Garnier, no hi ha més qu' una industria, ab una infinitat d' arts diferents; pero ha semblat mellor, pera estudiar la acció industrial formar grupos de les professions que tenen unes ab altres mes analogía. Totes aquestes professions s' unexen y forman la vida comú y complerta d' un poble, lo fons ó caudal de riquesa d' ahont surten tots los medis de satisfacer les necessitats públiques y privades.

No obstant, empero, la corrent no interrompuda de relacions que lliga á totes les industries ab un llas mateix d' igualtat y conumitat d' interessos, no es possible dexar de regonexer certa preeminencia á favor de la industria agrícola, com igualment una relació mes íntima, que per rahó de la naturalesa dels seus productes y dels seus trevalls hi ha entre la agricultura y la industria, fent que vagin quasi sempre plegades sense que ni per un moment se pugan concebir separades l' una de l' altre.

En tots los temps s' ha regonegut la importancia de la agricultura en la producció de les riqueses. Cicerón ja digué: «de tot alló que pot portar alguna utilitat, res hi ha mellor, més profitós, més agradable ni més digne de l' home lliure que la agricultura». Y per l' estil tots los pobles s' han preocupat del conreu de la terra com á font principal de la seva prosperitat y benestar. La historia del Assia, de l' Egipte, Grecia y Roma mostra molts exemples de la consideració en que eren tinguts los trevalls de la terra. En les obres d' Homer sovintejan los passatges en los quins se pintan als héroes y als princeps cuydant les seves terres y bestiar y era tanta la estimació que feyan de la agricultura aquells pobles, guerrers y pa-

